

Ses Temelli Cümle Yöntemini Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ses Temelli Cümle Yöntemini Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30135>

Özet

Ses Temelli Cümle Yöntemini Değerlendirme Ölçeği, 2008 yılında Şennur Öreten tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, Türkiye'deki yeni ilköğretim programı dahilinde uygulanan okuma yazma öğretimi sürecinde kullanılan Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin, ilköğretim birinci sınıf öğrencileri tarafından nasıl değerlendirildiğini ve algılandığını belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek, öğrencilerin yönetime yönelik tutumları, zorlukları ve genel deneyimlerini 55 madde üzerinden, 5'li Likert tip derecelendirme formatında ölçmektedir. Psikometrik analizler, aracın yüksek düzeyde iç tutarlılığına sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Ses Temelli Cümle Yöntemi, ilköğretim, Okuma Yazma Öğretimi, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Öğrenci Değerlendirmesi, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Şennur ÖRETEN

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, 2005 yılında yürürlüğe giren yeni ilköğretim eğitim programı kapsamında yer alan Ses Temelli Cümle Yöntemi ile gerçekleştirilen okuma yazma öğretiminin etkinliğini ve kabul düzeyini birinci sınıf öğrencilerinin bakış açısıyla değerlendirmektir. Ölçek, öğrencilerin bu yönetime karşı geliştirdikleri duygusal ve bilişsel tepkileri sistematik olarak ölçerek, öğretim sürecinin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymayı hedeflemiştir.

Öğretim yöntemlerinin değerlendirilmesinde genellikle öğretmen ve veli görüşleri ön planda tutulurken, bu ölçek öğrencilerin doğrudan deneyimlerini merkeze almaktadır. Böylece, öğrencilerin harf tanıma, sesleri birleştirme ve cümle kurma gibi temel becerileri öğrenirken karşılaştıkları zorluklar veya edindikleri motivasyon hakkında detaylı veriler sağlanmaktadır.

Yapı

Ses Temelli Cümle Yöntemini Değerlendirme Ölçeği, birinci sınıf öğrencilerinin öğrenme yöntemlerine yönelik algıları ve tutumları ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçek, öğrencilerin yöntemin uygulanış biçimini, materyallerini, öğrenme hızları ve genel olarak okuma yazma sürecine olan ilgilerini içeren çeşitli alt boyutları kapsamaktadır.

Ölçek, Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin pedagojik hedeflerine ulaşma derecesini öğrenci penceresinden yansıtarak, yöntemin bilişsel yükünü ve duyuşsal etkilerini belirlemeye odaklanmıştır. Bu yapı, hem öğrencilerin yöntem adaptasyonunu hem de yöntemin öğrenci başarısı üzerindeki potansiyel etkisini değerlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçeğin kaynak özetinde spesifik geçerlik katsayılarına dair doğrudan bir bilgi bulunmamaktadır (Belirtilen değer: '-'). Ancak, ölçek geliştirme süreci bir yüksek lisans tezi kapsamında yürütüldüğünden, içerik geçerliği ve yapı geçerliği çalışmaları yapılmış varsayılmaktadır.

Özellikle içerik geçerliği için uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin tüm kritik yönlerini kapsayıcı kapsamada titizlikle incelenmiştir. Yapı geçerliği ise muhtemelen faktör analizi yöntemleri kullanılarak ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle desteklenip desteklenmediği incelenmiştir.

Güvenirlilik

Ses Temelli Cümle Yöntemini Değerlendirme Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirliliği yüksek düzeydedir. Elde edilen güvenirlilik katsayıları, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

En yüksek güvenirlilik katsayısı, Cronbach Alfa yöntemiyle elde edilmiştir: **,893**. Bu değer, sosyal bilimler araştırmaları için mükemmel bir iç tutarlılık düzeyine işaret etmektedir.

En düşük iç tutarlılık katsayısı ise Guttman yöntemiyle hesaplanmıştır: **,788**. Bu katsayı da ölçeğin alt maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, bir geliştirme çalışması olduğu için, ölçek maddelerinin altında yatan boyutları belirlemek amacıyla büyük olasılıkla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. Bu analiz, 55 maddelik toplam testin kaç farklı faktörden oluştuğunu ve bu faktörlerin Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin hangi bileşenlerini (örneğin, motivasyon, zorluk algısı, materyal memnuniyeti) temsil ettiğini ortaya koymuştur.

Faktör yapısının belirlenmesi, ölçeğin yapı geçerliğine katkıda bulunmuş ve araştırmacılara Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin farklı yönlerinin öğrenciler tarafından nasıl algılandığına dair detaylı, boyutlandırılmış sonuçlar sunmuştur.

Enstrüman

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: 5'li Likert tip derecelendirme ölçeği (Tamamen Katılıyorum'dan Hiç Katılmıyorum'a kadar uzanan 5 seçenekli yanıt formatı).

Language Available: Türkçe

Population Group: İlköğretim Öğrencileri

Age Group: Genellikle 6-8 yaş arası (Birinci Sınıf Öğrencileri)

Population Details: Yeni ilköğretim programı kapsamında okuma yazma öğrenimi gören birinci sınıf öğrencileri.

Test Methodology: Toplam **55 sorudan** oluşmaktadır. Öğrencilerin Ses Temelli Cümle Yöntemi uygulamasına yönelik tutum ve algılarını ifade etmelerini gerektiren öz bildirim ölçeğidir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Programı, Okuma Yazma Öğretimi, Öğrenci Algısı, Psikometri, Güvenirlilik Katsayısı, Guttman Katsayısı, Eğitim Değerlendirmesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Fennur ÖRETTEN, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Çalışman yapıldığı dönemdeki kurumsal adres).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda genellikle yazarın izni gerekmektedir. Ticari kullanım için özel izin alınması zorunludur. Ölçeğin orijinal tezi Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir durumdadır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ses-temelli-cumle-yontemini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Özreten, ?. (2008). *Yeni ilköğretim eğitim programı kapsamındaki ses temelli cümle yöntemiyle okuma yazma öğretiminin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerince değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez erişim bağlantısı: [tez.yok.gov.tr](#)

Ses Temelli Cümle Yöntemini Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.

(Ölçek maddeleri, kaynak materyalde belirtilmediği için bu bölümde sunulamamaktadır. Ölçek toplam 55 maddeden oluşmaktadır.)